

TÜRKİYE'DEKİ MARINALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK UYGULAMALARI: İSTANBUL BÖLGESİ VAKA ANALİZİ

Emine Dilara YILDIRIM
Dokuz Eylül Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi
d.yildirim95@hotmail.com

Arş. Gör. Nergis ÖZİSPA
Dokuz Eylül Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi
nergis.ozispa@deu.edu.tr

Özet

Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biri olan İstanbul geçmişten günümüze birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bu sebeple tarih, kültür, sanat, doğal güzellikler söz konusu olduğunda, aynı coğrafyada bulunan diğer şehirlere göre eşsiz bir üstünlüğe sahiptir. Fakat İstanbul bölgesindeki kentsel yapılaşma sebebiyle birçok tarihsel, kültürel ve doğal güzellikler kaybolmaktadır. Son yıllarda popüler bir kavram haline gelen sürdürülebilirlik uygulamalarının, özellikle İstanbul gibi tarihsel ve kültürel açıdan büyük öneme sahip şehirlerin korunması adına uygulanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu sebeple, çalışmanın temel amacı İstanbul bölgesinde faaliyet gösteren marinaların, sosyal, ekonomik ve çevresel anlamda sürdürülebilirlik uygulamalarının ve yaklaşımlarının incelenmesi olarak belirlenmiştir. Çalışmada ayrıca, marinalarda hali hazırda uygulanan sürdürülebilirlik faaliyetleri derlenerek, literatüre ve sektör uygulayıcılarına katkı sağlanması hedeflenmektedir. Çalışmanın tanımlanan amacına ulaşabilmek için, İstanbul bölgesinde faaliyet gösteren üç marina ile yüz yüze ve e-mail aracılığıyla derinlemesine mülakat gerçekleştirilerek elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Çalışma araştırmanın bulguları, sektör için öneriler ve gelecek araştırmalar için yönergeler ile sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Marina, İstanbul Bölgesi

SUSTAINABILITY PRACTICES OF MARINAS IN TURKEY: A CASE STUDY IN İSTANBUL REGION

Abstract

İstanbul is one of the most important cities of Turkey that hosted many civilizations from past to present. Therefore, when history, culture, art and natural beauties are mentioned, İstanbul has a unique advantage over other cities in the same geography. However, because of the urbanization in the İstanbul region, many historical, cultural and natural beauties are disappearing. Sustainability practices, which have become a popular concept in recent years, are thought to be beneficial in terms of protecting cities like İstanbul which has historical and cultural significance. For this reason, the main purpose of the study determined as to examine the sustainability practices and approaches of marinas operating in the İstanbul region in terms of social, economic and environmental dimensions. The study also aims to contribute to the literature and sector practitioners by compiling the sustainability activities already implemented in marinas. In order to reach the defined purpose of the study, the data obtained from three marinas operating in İstanbul region with in-depth interview method via face to face and e-mail are evaluated. The study has been concluded with the findings of the study, recommendations for the sector and guidelines for future researches.

Keywords: Sustainability, Marina, İstanbul Region

1.Giriş: Sürdürülebilirlik Tanımı

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde kalkınmaya ilişkin bir terim olarak evrenselleşen “sürdürülebilirlik” kavramı, 18. yüzyıl başında ormancılıkta kullanılmaya başlanmıştır (Kılıç, 2006: 81).Yüzyılın sonunda Almanya genelinde yasalaşan uygulamaya göre, ormanların yenilenmesi için ağaçlar belli bir yaşta kesilmekte idi(Kılıç, 2006: 82).Yirminci yüzyılın başında balıkçılık için kullanıldığında kavramın anlamı, maksimum faydayı sürdürebilmeyi ifade etmekteydi (Kılıç, 2006: 84). 1960’ların ortalarında doğal çevrede fark edilen olumsuz değişimler bazı duyarlı bireyler ve gruplarca belirlenmiş ve ekonomik, teknolojik gelişmeleri planlayan ve gerçekleşmesi için çaba gösteren hükümetlere uyarılar halinde iletmeye başlanmıştır(Club of Rome, 1968). Sürdürülebilirliğin asıl amacı bugün için gerekli olan ihtiyaçlar karşılanırken, gelecekte kullanılması gereken kaynakları korumaktır (Club of Rome, 2011).

Sürdürülebilirlik kavramının önemi Birleşmiş Milletler tarafından 1972 yılında Stockholm’de düzenlenen “İnsanın Çevresi” (UNCHE: United Nations Conference on the Human Environment) konulu konferansa kadar anlaşılammıştır. Daha sonra kavram üzerine olan çalışmalar yoğunlaştırılmış ve 1987 yılında yayınlanan Brundtland Raporu ile birlikte sürdürülebilirlik kavramı tekrar şekillenmiştir. Günümüzde de yaygın olarak kullanılan sürdürülebilirlik tanımı “Bugünün gereksinim ve beklentilerini, gelecek nesillerin kendi gereksinim ve beklentilerini karşılayabilme olanaklarından ödün vermeksizin karşılayabilmek” olarak düzenlenmiştir (WCED, 1987).

Sürdürülebilirlik kavramının başarıya ulaşması için kalkınma kavramının da tanımlanması gerekmektedir. En yalın ifade ile “sürdürülebilir kalkınma”; insan ile doğa arasında denge kurarak doğal kaynakları tüketmeden, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının karşılanmasına ve kalkınmasına imkân verecek şekilde bugünün ve geleceğin yaşamını ve kalkınmasını programlama anlamını taşımaktadır (Yüksek, 2010). Burada amaç, doğal sermaye stokunda bir azalma olmaksızın gelecek nesillerin de bugünkü nesiller gibi aynı refah düzeyinde yaşamalarını sağlamaktır (Çetin, 2006). Sürdürülebilir kalkınma; koruma ve kalkınma kavramlarını bünyesinde barındırmakta ve eş zamanlı ele almaktadır. Sürdürülebilir kalkınma kavramında; bir taraftan kalkınma sağlanır iken diğer taraftan da korumanın sağlanmasına odaklanılmakta, bu nedenle hem doğal kaynakların hem de insan kaynaklarının kalitesini iyileştirmeye ve bunlardan uzun süreli yararlanılmasını sağlamaya çalışan bir yaklaşım olarak benimsenmektedir (Kaya, 1997).

2. Literatür Taraması

Türkçe’ye İtalyanca’dan yerleşmiş bir kelime olan marina için literatürde çok sayıda tanım bulunmaktadır. Doğaner (1994:184)’e göre marina; yatların barınması için mendirekle korunan veya liman içinde ayrılan su alanı ve gerisinde çeşitli hizmetler veren tesisler topluluğu olarak tanımlanmaktadır. Marina (yat limanı) ABD’deki Ulusal Makine ve Gemi Yapımcıları Derneği tarafından ise; geminin uyuma, yemek yeme, tamir yapma ihtiyaçları ile gemisinin yakıt ve gıda talebini karşılayan, yelkenini gerebileceği, alışveriş yapabileceği; haberleşmenin, ulaşımın ve donanımın sağlanabildiği bir faaliyet alanı yaratan yer olarak tanımlanmaktadır (Karaosmanoğlu, 2016; Kazançoğlu, 2016).

Marinalar ya da yat limanları birçok yata ev sahipliği yapar ve yatların konaklama, bakım, onarım, boyama, atık su tahliyesi gibi ihtiyaçlarını karşılar. Bu hizmetleri sağlarken çevreye de bazı zararları olur. Bu zararları en aza indirmek için yat limanı otoritelerinin sürdürülebilir stratejiler izlemesi gerekmektedir. Bugünkü en hassasiyetle yönetilmesi gereken alan elbette enerji verimliliği ve sıfır

karbon verimliğinin sağlanmasıdır. Marinaların sıvı, katı, gaz atık yönetimi de diğer geliştirilmeye en açık olan alandır. Tekne tamirata ve boyaması, motor bakımı, akaryakıt dolumu gibi çeşitli rutin aktiviteler çevre kirliliğine yol açar. Bu aktiviteler esnasındaki kimyasal atıklar, boyalar, petrol, yağ ve çeşitli zehirli atıklar insana ve deniz canlılarına zarar vermektedir (Heron ve Jaju, 2012).

Literatür taraması sonucunda marinalarda sürdürülebilirlik konusunda yapılan çalışmalar İstanbul ve Ege bölgesinde olmakla beraber gelişmekte olan uygulamaları ve standartları da beraberinde getirmektedir. Bu sebeple, çalışmada marinaların sürdürülebilirlik üzerine yapılan çalışmaları ele alınacaktır.

2.1.Marinalarda Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik konusu günümüzde hemen her sektörde en güncel ve uygulanması teşvik edilen konuların başında gelmektedir (Tao ve Wall, 2009). Bu yüzden sürdürülebilirlik çok yönlü bir kavramdır (Özkan,2008). Ülkemizin bu eşsiz potansiyelini, sürdürülebilirlik özelliğini göz ardı etmeden, turizmin hizmetine taşıyabilmek, ciddi, bilinçli ve bilimsel çalışma ve planlamayı gerekli kılmaktadır (Köletavitoğlu, 2001).

Marinaların sürdürülebilirliği konusu, her türlü sürdürülebilirlik konusunda olduğu gibi benzer ilkelere bağlanmaktadır. Çevre konusunda Dobris Toplantısı'nda sürdürülebilir turizm konusunda belirlenen ilkeler önemli ipuçları vermektedir (The Dobris Assessment, 1995):

1. Kaynakların sürdürülebilir kullanımı için doğal, kültürel ve sosyal kaynakların korunması ve sürdürülebilir olması uzun dönemli bir çalışmayı gerektirir.
2. Aşırı kullanımı azaltmak ve yaymak için uzun dönemli çevre zararının giderilmesinin maliyeti yüksektir ve bu durum turizm kalitesini etkiler.
3. Çeşitliliğin korunması için doğal, kültürel ve sosyal çeşitliliğin korunması uzun dönemli sürdürülebilir turizmin özüdür ve bu endüstrinin temelini oluşturur.
4. Turizmi planlamaya dahil etmek için bölgesel ve ulusal stratejik planlama ve yönetim planlarına turizm gelişmesinin dahil edilmesi ve proje plan ve politikaların çevresel etki değerlerinin çıkarılması, turizmin uzun süreli yaşana birliğini arttırmaktadır.
5. Bölgesel ekonomilerin desteklenmesi için bölgesel ekonomik etkinliklerin büyük bir kısmının desteklenmesi ve çevresel maliyet ve değerlerin ekonomik hesaplamalara dahil edilmesi bu ekonomilerin korunmasını sağlar ve çevresel zararları önler.
6. Bölgesel toplulukların katılımı ile yerel toplulukların tümüyle turizm sektörüne dahil edilmesi yalnızca onların yararına değil, genel olarak çevre için yararlıdır ve aynı zamanda turizm deneyimi ve kalitesini yükseltir.
7. Kamuya danışma için turizm endüstrisi ile yerel halk ve yönetimler, çeşitli kuruluşlar ve kurumlar arası danışma son derece önemli ve temeldir. Eğer her biri kendi köşesinde çalışıyorsa taraflar arası potansiyel çekişmeler bu yolla çözülür.
8. Personel yetiştirilmesi ile ilgili olarak her düzeyde personelin bölgesel çevreden seçilmesi turizmin kalitesini arttırmaktadır.

9. Sorumlu bir turizm pazarlaması için turist sayısını belli zaman aralığında azaltmak ve bütün yıla eşit yayabilmek için, turistleri sezonun en yüksek döneminden farklı zamanlarda, sürelerde ve ekosistemlerin daha güçlü olduğu dönemlerde gelmeleri yolunda cesaretlendirmek. Turisti tam ve sorumluluk yüklü bilgiyle donatmak, ziyaret edilen ülkenin sosyal, kültürel ve doğal çevresine saygıyı arttırmakta, müşteri tatminini de yükseltmektedir.

10. Araştırma yapmak için efektif veriler ve incelemelere dayalı bir turizm yönetimi, sorunları çözümede, müşteriye, endüstriye ve ülkeye yarar sağlamakta temel önemdedir.

11. En iyi bilgi öngörüsü ise turisti ülkeye gelmeden önce bilgiyle donatmak.

Bu ilkelere bağlı kalınarak geliştirilen uygulamalar hem turizmin ve marinaların çevreye olumsuz etkilerini azaltacak hem de ekonomik, sosyal ve kültürel katkıları da beraberinde getirecektir (Özkan,2008).

2.2.Marinalarda Sürdürülebilirlik ile ilgili Ulusal ve Uluslararası Mevzuat ve Uygulamalar

Marinalarda sürdürülebilirlik ile ilgili hem uluslararası hem ulusal mevzuat ve yaptırımlar bulunmaktadır. Marinalarda sürdürülebilirlik uygulamaları ve ödülleri ile ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat Tablo 1 de açıklanmıştır.

Tablo 1:Ulusal ve Uluslararası Mevzuat ve Uygulamalar

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)	MARPOL 73/78, FUND 1992, CLC 92 ve OPRC 1990
Uluslararası Çalışma Örgütü (ISO)	ISO 9000-Kalite Yönetim Sistemi ISO 9001-Kalite Yönetim Sistemi ISO14001-Çevre Yönetim Sistemi ISO 14005-Çevre Yönetim Sistemi
Sürdürülebilirlik ile ilgili Ulusal Mevzuat	2872 Sayılı Çevre Kanunu 27298 sayılı Deniz Turizmi Yönetmeliği 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
Sürdürülebilirlik Uygulamaları	Altın Çıpa Mavi Bayrak Mavi Yıldız Mavi Kart

Kaynak: Tuğdemir, 2016'dan derlenerek yazar tarafından oluşturulmuştur.

2.3.Türkiyedeki Marinalarda Sürdürülebilirlik

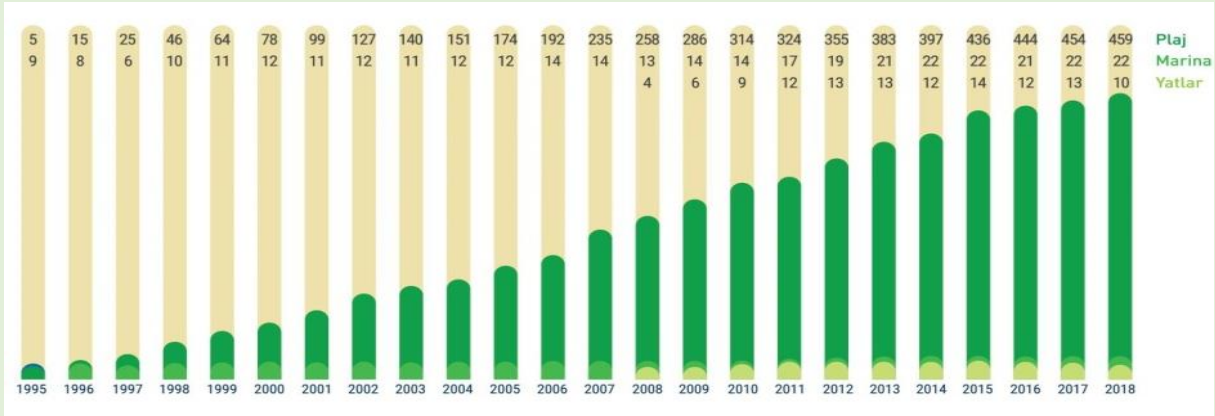
Türkiye’de sürdürülebilirlik konusunda yaklaşımların daha çok çevresel boyutta uygulamaya gidildiği ancak yeterli altyapının sağlanamadığı gözlenmektedir. 4 Nisan 1990 tarihinde Kıyı Kanunu Resmî Gazete’ de yayınlanmıştır. Söz konusu kanuna göre ; “*Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır. Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Kıyıda ve sahil şeridinde planlama ve uygulama yapılabilmesi için kıyı kenar çizgisinin tespiti zorunludur.*” Kıyı kanunu ile herkesin eşit şekilde yararlanmasını ön görünleyerek sosyal anlamda da adaleti sağlamaya çalışılmıştır ve bu eşitliğin

sürdürülebilirliğin alt başlığı olan sosyal boyutunu da kapsayan bir yapıdadır. Bu yüzden marinaların sosyal sorumluluğu diğer işletmelerden fazladır. Kıyıların tahsis edilmesinde toplumsal fayda sağlanması göz önünde bulundurulmaktadır. Marinalar buldukları kıyıları için önemli ekonomik çıktılar sağlamakta ve istihdama katkı sunmaktadır.

Öte yandan gerekli çevresel temizlik ve eğitim standartlarını taşıyan plaj, marina ve yatlara 1993 yılından beri “Mavi Bayrak” ödülü verilmektedir. Mavi Bayrak uluslararası bir çevre ödülüdür. Avrupa’da 30 ülke olmak üzere dünya çapında toplam 50 ülkede uygulanmaktadır. Mavi Bayrak Programı Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (Foundation for Environmental Education, FEE) tarafından koordine edilmekte ve Türkiye temsilciliğini Türkiye Çevre Eğitim Vakfı (TÜRÇEV) yapmaktadır (http://www.turcev.org.tr/icerikDetay.aspx?icerik_id=36).

2018 yılı itibariyle, Mavi Bayraklı Plajlar 459, Mavi Bayraklı Marinalar 22, Mavi Bayraklı Yatlar ise 10 adettir (<http://www.mavibayrak.org.tr/tr/Default.aspx>). Şekil 1’de 1995 yılından bu yana mavi bayrak sayısına sahip plaj, marina ve yat sayısının artışı görülmektedir.

Şekil 1: Yıllara göre Mavi Bayrak Sayısı

Kaynak: www.mavibayrak.org.tr; 2018

Türkiye, 1966’den beri faaliyet gösteren Uluslararası Deniz Endüstrisi Birlikleri Konseyi’ nin (ICOMIA) bir üyesidir (<http://www.icomia.com/>). ICOMIA’nın 35’in üzerinde üye kuruluşu olup, yat endüstrisinin sürekliliğini ve yaygınlaşmasını amaçlamakta, temiz çevre konusunda çalışmalar yapmaktadır.İlgili konular hakkında rehber nitelikte yayınlar, prosedürler ve yasal konularda açıklamaları bulunmaktadır. ICOMIA, uluslararası derecelendirme kuruluşları olan The Blue Flag (Mavi Bayrak), Blue Star (Mavi Yıldız) ve Gold Anchor (Altın Çıpa) programları ile koordinasyon içerisinde (<http://www.icomia.com/committees>).Türkiye’de deniz endüstrisi üreticileri, yat kiralayıcıları, ithalat şirketleri, yat distribütörleri, gemi mühendisleri ve deniz ekipmanı satıcılarının bulunduğu 214 üyeli DENTUR (Deniz Endüstrisini ve Denizciliği Geliştirme Derneği) isimli dernek tarafından temsil edilmektedir (<http://www.icomia.com/>).

Ağustos 2011’de Muğla ilinde başlayan ve 2013/12 Sayılı Gemi Atık Takip Sistemleri Uygulama Genelgesi kapsamında yer alan ve Temmuz 2012’de Antalya ilinde resmi olarak başlatılan “Mavi Kart” uygulaması, motorlu deniz taşıtı atıklarının sayısal veri olarak takibi için hazırlanmış bir sistemdir (<http://www.mavibayrak.org.tr>).Mavi Kart’ın uygulanmasına ilişkin mevzuatın düzenlenmesi, işletilmesi ve denetimi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın yetkisindedir (TÜRÇEV, 2014:5). Mavi Kart’ların atık alım noktaları marina, liman ve balıkçı barınaklarıdır (<http://www.cygm.gov.tr>) Mavi

Kart kullanıcıları, Mavi Kart Genelgesi kapsamında tanımlanan, motorlu deniz taşıtları sahipleridir (<http://www.denizticaretodasi.org.tr>). Mavi Kart denetimi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Denetçileri, Sahil Güvenlik Komutanlığı Bağlı Bot Komutanlıkları, Liman Başkanlıkları dahilinde ki yetkili deniz denetçileri, tarafından yapılır. (http://mavikart.cevre.gov.tr/brosurler/mavi_kart_Turkce_Brosur.pdf)

3.Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu araştırma, Türkiye'deki marina işletmelerinin sürdürülebilirlik konusunda izledikleri adımları değerlendirerek ve İstanbul bölgesini ele alarak çevre bilincinin oluşturulmasına katkı sağlamaya yönelik keşifsel bir çalışmadır. Çalışmanın temel amacı İstanbul bölgesinde faaliyet gösteren marinaların, sosyal, ekonomik ve çevresel anlamda sürdürülebilirlik uygulamalarının ve yaklaşımlarının incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte çalışma için ulaşılmak istenilen sonuçların elde edilebilmesi için yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşme ve e-posta yolu ile görüşme tekniklerine başvurulmuştur. Yüz yüze görüşme tekniğinin amacı kişilerin belirli bir konu ile ilgili bilgileri ve düşünceleri hakkında bilgi edinmektir.

3.1.Araştırmanın Kavramsal Modeli

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

3.2.Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı ilgili literatürde ki benzer çalışmalardan yararlanılarak oluşturulmuştur. Literatür taraması sonucunda elde edilen veriler ile oluşturulan veri toplama formu Marina işletmelerinin yöneticilerine yönlendirilmiş ve eklenen açık uçlu sorular ile İstanbul'da faaliyet gösteren marinaların sürdürülebilirlik faaliyetlerinin incelenmesi hedeflenmiştir.

3.3.Örnekleme

Araştırmanın örneklemini İstanbul ilinde faaliyet gösteren marinalar oluşturmaktadır. Bu çalışmada İstanbul'daki West İstanbul Marina, Ataköy Marina ve Fenerbahçe Kalamış Marina olmak

üzere 3 adet marina incelenmiştir. Çalışma kapsamında İstanbul bölgesinde bulunan tüm marinalar ile görüşme amaçlanmış ancak diğer marinalar çalışmaya katkı sağlamayı kabul etmediğinden örneklem 3 marina ile sınırlı kalmıştır. Bu durum çalışmanın kısıtlarından biri olarak görülmektedir. Uzmanlar ile yüz yüze görüşme ve e-posta yoluyla görüşme, telefon ile yapılan ön görüşme sonucunda planlanarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında görüşmeler Şubat ayında gerçekleştirilmiştir. Uzmanlar ile yüz yüze ve e-posta yoluyla yapılacak olan görüşmeler telefon ile yapılan ön görüşme sonucunda planlanarak gerçekleştirilmiştir. Tablo 2’de örnekleme yer alan marinalara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2: Örneklem Marinalarının Özellikleri

Marina Adı	Kuruluş Yılı	Bağlama Kapasitesi	Max. Uzunluk	Aldığı Ödüller
West İstanbul Marina	2012	600 Deniz/300 Kara	60 m	Mavi Bayrak
Ataköy Marina	2004	700 Deniz/100 Kara	60m	Mavi Bayrak/5 Altın Çıpa Ödülü
Setur Fenerbahçe Kalamış Marina	2014	1290 Deniz/220 Kara	60 m	-

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

3.4.Bulgular

Araştırmanın bulguları sürdürülebilirliğin 3 temel boyutu olan, çevresel, ekonomik ve sosyal boyutlar başlıklarında incelenmiştir. Tüm oluşturulan bulgular genel bir ifade ile açıklanmaktadır. Görüşme yapılan kişilerin görüşleri ve düşünceleri birebir açıklanmamaktadır. Bununla birlikte yapılan görüşmelerde katılımcıların ortak olarak vurguladığı nokta, sürdürülebilirliğe dair; daha temiz bir Marmara denizi için her bir marina işletmeciliğine göre farklı uygulamaların yapıldığı gözlemlenmiştir.

Çevre boyutu

- ✓ Karasal sıvı atık arıtma tesislerinin denizi kirlettiğine gözlenmiştir.
- ✓ Arıtma yapılmadan ve arıtmadan sonra derin deşarj yapılan bölgelerde kirlilik gözle görülebilir boyutlarda artmıştır. Bundan kaynaklı olarak canlı çeşitliliğinin azaldığı görülmüştür.
- ✓ Mavi bayraklı marinalar yeterince uygunluğu denetlenmeden mavi bayrak sertifikası almaktadırlar.
- ✓ Mavi kart uygulaması teoride yeterli kalmaktadır. Fakat uygulama kısmında altyapı sıkıntıları görülmektedir. Bu yüzden tekneler sistemi uygun davranmak isteseler bile marinalar ve kıyı tesisleri yetersiz kalmaktadır.
- ✓ Altyapı hazırlığı olan marinalarda da alım tesisleri yakıt istasyonuna konmuş durumdadır. Bu durum sıklıkla bağlama yerinden ayrılmayan tekneler için güçlük oluşturmaktadır.

- ✓ Tekerlekli kara tankerleri ile atık toplayan yerlerde tankerler atık miktarını ölçememekte, verilen atığın miktarı tekneye sorularak makbuza işlenmektedir.

Ekonomik boyut

- ✓ Marinaların istihdam noktasında yarattığı imkânlar bölge ekonomileri içinde işsizliğe çözüm olmaktadır.
- ÖTV'siz yakıt kullanımına dair güçlükler vardır. ÖTV'siz yakıtın Türk bayraklı ticari yatlar tarafından Türkiye sularında kullanımı gereklidir. Yurtdışına çıkıldığında harcanan yakıtın ayrıca hesaplanıp, ÖTV vergisinin ayrıca ödenmesi gerekmektedir.
- Tekneler için Türk bayrağına geçmekte sağlanan vergi indirimi gibi kolaylığı, Türk bayrağına geçtikten sonra marinalarda yapılmakta olan bakım onarım işlemleri için yat sahipleri KDV vergisi ödeme durumunda bırakılmışlardır. Bundan kaynaklı olarak da yabancı bayraklı tekneler ödemelerde rekabetçi avantaj sağlayabiliyor.

Sosyal boyut

- Çevre sakinleri ile iyi ilişkiler kurar ve onlarla uzun vadeli bir ilişki kurmaya çalışır.
- Bölgesel ekonomiyi canlandırır.
- Bölgesel dernekler gibi diğer bölgesel kuruluşlarla ve çevre örgütleriyle birlikte çalışır.
- Bir hayır kurumunda veya çevre koruma örgütünde aktif olarak yer alır. Birlikte projeler geliştirirler.
- Hayırseverlik için ücretsiz bakım platformları sağlar.

4.Sonuç

Bu gün günümüzde tüm alanlarda geçerliliği olan kavramlardan biri sürdürülebilirliktir. Sürdürülebilirlik, deniz turizmini gelişiminde oldukça önemli bir konudur.. Bu kapsamda deniz turizminin önemli bir parçası olan marinalar açısından da sürdürülebilirlik kavramının payı büyüktür. Marina işletmeleri sadece fiziksel bağlama yerleri olmanın ötesinde nitelikli insan kaynağı ile iyi örgütlenmiş bir organizasyon olduğu görülmektedir. Bu nedenle işletmenin kurucuları faaliyetlerini sürdürülebilir işletmecilik anlayışı ile oluşturmalıdır. Bu yüzden bu çalışmada ele alınan marinaların sürdürülebilirliği etkileri üç ana temel başlığı altında incelenmiştir.

Ekonomik:

- a) Sektör içinde çalışma standartlarının oluşturulması
- b) Sektörün ekonomik olarak karşılayabileceği sürdürülebilirliğe uygun bakım onarım tesislerinin artırılması
- c) Uygun fiyatlı kışlama alanlarının yaygın kullanılması için teşviklerin yapılması,
- d) Marinaların, geniş fiyat aralığında her tekneye uygun bağlama olanaklarının sağlanması

- e) Genel olarak sektörün tedarikçileri ile ortak projeler geliştirilmesi, ortak bir sinerji yaratılması

Sosyal:

- a) Yat turizminin yapıldığı destinasyonlarda yerel halkı da içine alan ortak projelerin geliştirilmesi,
b) Eğitimli personel sayısını artıracak meslek okullarının açılması
c) Sektörde deneyim sahibi eğitmenlerin istihdamını kolaylaştırıcı yasal düzenlemelerin yapılması,
d) Yat işletmecilerinin özellikle yerel halkı istihdam etmede öncelik tanınması

Çevresel:

- Karasal sıvı atıkların denize verilmesinin önlenmesi,
• Teknelerin katı ve sıvı atıklarının kara tesislerine verilmesi uygulamalarının düzenlenmesi ve kolaylaştırılması,
• Atık kabul tesislerinin yaygınlaştırılması,
• Deniz kirliliğini takip konusundaki denetimlerin sıklaştırılması,
• Deniz turizmi denetimcilerinin, sürdürülebilirlik ve deniz turizmi konusunda yetkin olması
• Çevre konusunda farkındalığı artırıcı eğitimlerin düzenlenmesi.

KAYNAKÇA

Blue Star Marina Programme (2015)– Main Criteria of Blue Star Marina
<http://www.bluestarmarina.org/en/certification>

Can, D. M. (2008). Sürdürülebilir Turizm ve Turizm Çeşitliliği Kapsamında Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri: Mersin-Tarsus Örneği

Club of Rome (2011). <http://www.clubofrome.org/?p=326>

Çetin, Murat (2006) . “Teori ve Uygulamada Bölgesel Sürdürülebilir Kalkınma”, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 7(1), 1-7.

International Organization for Standardization <http://www.iso.org/iso/home/about.htm>

Kaya, İsmet (1997). Sürdürülebilir Turizm Kalkınması ve Ülkemiz Açısından Bir Değerlendirme, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Balıkesir. Mazilu, Mirela (2010). "Towards a model of an optimal sustainable tourist destination" publish in. Proceedings of International Conference: Cultural, Urban and Tourism Heritage, 28-34.

KILIÇ, Selim. (2006), “Yeni Toplumsal ve Ekonomik Arayışlar Sürecinde Sürdürülebilir Kalkınma”, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 8, S. 2, ss. 81-101.

Köletavitoğlu, T., 2001, Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu, *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı*, Nisan 2001

Koç, Y.(2012). Marinalarda Çevre Yönetimi. Erişim Tarihi: 18.12.2015
http://www.mavibayrak.org.tr/userfiles/file/5inci_Marina_Egt_Cevre_Yon_Sunumu.pdf.

Heron, R. ve Juju, W. (2012). The Marina: Sustainable Solutions for a Profitable Business. Erişim Tarihi: 20.12.2015,
<http://www.amazon.es/The-Marina-Sustainable-Solutions-Profitable-Business/dp/1300359641>

Mavi Bayrak Türkiye <http://www.mavibayrak.org.tr/tr/Default.aspx>

The Yacht Harbour Association (2015). Gold Anchor Award Scheme
http://www.tyha.co.uk/Downloads/TYHA_Gold_Anchor_Info_Pack_2015.pdf

TÜRÇEV (Türkiye Çevre Eğitim Vakfı). (2014). “Marinalar İçin Mavi Bayrak Kriterleri-Kilavuzu Notlar2014

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2013). Mavi Kart <http://mavikart.cevre.gov.tr/>

T.C. Resmi Gazete, 24.07.2009. Deniz Turizmi Yönetmeliği,
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090724-6.htm>

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2013). Mavi Kart <http://mavikart.cevre.gov.tr>

Yüksek, Murat (2010) . Sürdürülebilir Kalkınma ve Türkiye’de Çevre Politikaları, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı, Gaziantep

WCED (1987). World Commission on Environment and Development, 1987. OurCommonFuture: Oxford UniversityPress.

III. Ulusal Deniz Turizmi Sempozyumu Doi: 10.18872/DEU.b.UDDS.2016.0021,Gökçe TUĞDEMİR, Hatice SOĞUKPINAR, Melih ÖZBOLAT, A. Güldem CERİT

ICOMIA Recreational Boating Industry Statistics,2015

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3621.pdf>

http://www.turcev.org.tr/icerikDetay.aspx?icerik_id=36

http://mavikart.cevre.gov.tr/brosurler/mavi_kart_Turkce_Brosur.pdf

http://www.mavibayrak.org.tr/tr/icerikDetay.aspx?icerik_refno=5

<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3621.pdf>

<http://www.icomia.com/committees.aspx>

<http://www.mavibayrak.org.tr/userfiles/file/Marina%20Kriterleri%20Kilavuz%20Notlar-2018.pdf>

http://www.mavibayrak.org.tr/tr/icerikDetay.aspx?icerik_refno=13

http://www.cygm.gov.tr/cygm/files/mevzuat/genelge/mavi_kart.pdf

<http://www.denizticaretodasi.org.tr/Sayfalar/mavi-kart-sistemi.aspx>